

SAMMENSTILLING OG VURDERING AV HØRINGSUTTALELSER OM UTKAST TIL NY LANDDYRFORFLYTNINGSFORSKRIFT

Mattilsynet har mottatt seks høringsuttalelser, av disse var det kun en uten kommentar til det. En sammenstilling av kommentarene blir gjengitt og vurdert i teksten under.

Følgende høringsinstanser har uttalt seg:

Saksnr.:	2020/160355		
	Høringsinstans	Merknad	Ingen merknad
1	Østfold Fuglehundklubb	X	
2	Vestfold Fuglehundklubb	X	
3	Norges Birøkterlag	X	
4	Veterinærinstituttet	X	
5	Animalia m.fl. Sendt på vegne av Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund (KLF), Nortura, Tine, Q-meieriene, Geno, Tyr, Norsk Sau og Geit, Norsvin, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, og Animalia.	X	
6	Justis- og beredskapsdepartementet		X

1. Generelle kommentarer

Høringsinstansens syn

Animalia m.fl. kommenterer den korte høringsfristen på 3 uker, og påpeker at høringsfristen er tilnærmet samtidig med flere andre av forskriftene knyttet til ny dyrehelseforskrift. De oppfatter en slik høringsprosess som et svært uheldig signal om hvilken betydning slike høringer tillegges. Det er de nasjonale tilpasningene det er viktige å gi innspill på, og det er svært omfattende og krevende å forstå betydning og konsekvenser av disse forslagene. På tross av den svært korte høringsfristen har Animalia m.fl. likevel prøvd å koordinere seg så langt mulig for å lette etterarbeidet for Mattilsynet og vektlegge utfordringene det nye regelverket gir.

Animalia m.fl. mener at det vil være behov for å justere de nasjonale tilpasningene og kommunikasjonen rundt regelverket når man ser konsekvensene av nytt regelverk. De forventer at det kan bli oppdaget ukjente og utfordrende konsekvenser av regelverket etter hvert som det blir tatt i bruk. De oppfatter at Mattilsynet også har forståelse for dette behovet.

Animalia m.fl. ser ett stort behov for veiledere når dagens dyrehelseforskrift deles opp i mange nye forskrifter og begrepene er langt fra selvforklarende. De støtter at Mattilsynet jobber med veiledere.

Animalia m.fl. skriver at de forventer at alle paragrafer i dagens forskrifter – som ev. ikke videreføres i nye forskrifter omtales i en av alle disse runde-2-høringene, slik at de evt. kan kommenterer på et slikt valg.

Animalia m.fl. viser til at det er lagt et stort arbeid i å utforme en ny dyrehelsestrategi. De mener det er viktig å utnytte det nasjonale handlingsrommet som ligger i regelverket, men dette krever modning og praktisk erfaring over tid. Animalia m.fl. mener at det generelt er ønskelig å velge en streng tolkningsramme for å bevare den norske dyrehelsen. Samtidig er

det viktig å ha en risikobasert inngang til hvilke lettelser som er hensiktsmessige for å unngå unødvendig kostnader for næringen.

Generelt vil Animalia m.fl. problematisere begrepet «anlegg» for alle forskrifter som nå revideres i hht. til ny dyrehelseforordning. Det er en formidabel forskjell på om ett anlegg (inkl. dyrene) defineres som besetning, eller om ett anlegg defineres mer geografisk (sammenhengende). Både bruk av leiebeiter og fellesbeiter, samt leie/kjøp av driftsbygninger med geografisk spredning er utbredt. Dersom slike geografisk spredte fjøs/beiter defineres som forskjellige anlegg (slik de har fått informasjon fra Mattilsynet om at det kan bli), vil svært mye av dagens regelverk i ny drakt ikke lenger være hverken gjennomførbart eller smittevernfaslig basert. Det er derfor av stor betydning at forståelsen av «ett anlegg» vs. «forskjellige anlegg» legges nært opp til den tidligere definisjonen av besetning, nemlig en smitemessig enhet. Animalia m.fl. tar forbehold om at de ikke ser alle konsekvensene av dette, og at de i tidligere høringsssvar har tenkt smitemessig, ikke geografisk. Animalia m.fl. skriver at høringsbrevet fra Mattilsynet beskriver ikke konsekvenser knyttet til en slik geografisk tolkning der dagens besetninger blir flere anlegg.

Animalia m.fl. kommenterer flere begreper som defineres i ny dyrehelseforordning, og ikke forordning (EU) 2020/688 eller landdyrforflytningsforskriften.

Til begrepet «anlegg» [*red. engelsk «establishment»*] skriver Animalia m.fl. at det er svært mange "strukturer" som kan komme inn under begrepet. De ser det som mest praktisk og smitemessig riktig å definere «anlegg» på følgende måte:

- Gård: Bygninger som tilhører samme gård, samme samdrift og beiter tilhørende disse defineres som samme anlegg. Gjelder også når en bonde har leid et annet bruk og drifter dette. Avstanden mellom disse "delanleggene" kan være betydelige.
- Sankekve og skillekve: Innhegninger som har til hensikt å samle sauer fra fellesbeite og så skille de fra hverandre i henhold til eierskap. I den grad dyra transporteres mellom sanke- og skillekve er det naturlig at det er samme anlegg.

Til begrepet «driftsansvarlig» [*red. engelsk «operator»*] skriver Animalia m.fl. at de tolker begrepet slik at både eiere og ansatte på en gård, og ansatte i slakteri, er driftsansvarlig når selve transporten gjennomføres.

Mattilsynets vurdering

Mattilsynet har god forståelse for at høringsfristen er usedvanlig kort og at det er vanskelig å gi gode innspill til flere kompliserte forskrifter, tilnærmet samtidig. Mattilsynet tar kritikken om kort høringsfrist til orientering, men oppfatter at dette har vært utenfor Mattilsynets kontroll.

Mattilsynet har forsøkt å holde de sentrale landdyrorganisasjonene orientert om arbeidet med ny landdyrforflytningsforskrift underveis, bedt om konkrete innspill og sendte både utkast til ny landdyrforflytningsforskrift og utkast til høringsbrev til dem 17. september 2021. I forbindelse med høringen har Mattilsynet også sendt tips til disse sentrale aktørene om at de største endringene ift. utkastene de mottok i 2021, er en forbedring av ordlyden i de bestemmelsene om flytting av småfe, dvs. regeltekniske endringer istedenfor materielle endringer. Pluss at det ellers er kommet inn tilføyelser om gatehunder (et nytt kapittel i landdyrforflytningsforskriften og endringer til dyreimportforskriften) og endringer til kjæledyrforskriften.

Det har vært til stor hjelp at næringen har sendt inn koordinerte høringsinnspill til høring 2 til flere av forskriftene som har vært på høring. Dette har gjort det lettere for Mattilsynet å sammenstille og vurdere høringsinnspillene innenfor de stramme tidsfristene som Mattilsynet har fått fra departementene.

Mattilsynet er enig i at det trolig vil være behov for å justere de nasjonale tilpasningene etter at regelverket er brukt en stund. Det er også trolig at tolkninger som fremkommer i EUs og ESAs håndtering av det nye regelverket vil medføre behov for endring av de nasjonale tilpasningene. Det er en situasjon alle EØS-landene vil stå i i tiden fremover.

Mattilsynet er enig i at det er behov for veiledere, men tror det bare blir veiledere i tradisjonell forstand for noen områder i tillegg til en generell veiledning om hvordan finne frem i regelverket.

Når det gjelder ønske fra Animalia m.fl. om at det høres en egen liste over de bestemmelsene fra dagens forskrifter som ikke videreføres, er det ikke tid til ny høring. Endring og oppheving av forskriftene er allerede omtalt i høringene. I høring 1 av ny dyrehelseforskrift og de andre underliggende forskriftene er det både hørt tabell over berørte forskrifter og listet opp forskrifter som må endres og oppheves pga. det nye regelverket. Hvilke bestemmelser som videreføres og ikke videreføres er behandlet nærmere under høring 2 av dyrehelseforskriften, landdyrforflytningsforskriften, dyresykdomsbekjempelsesforskrift og landdyrsporbarhetsforskrift. Høringsbrevet til høring 2 av landdyrforflytningsforskrift redegjør for oppheving og endring av de forskriftene som omfattes av endringsforskriften sendt ut med høringen, se s. 19-23. Næringen må se på alle høring 2 av forskriftene knyttet til ny dyrehelseforordning. Mattilsynet mente at det var ryddigere å omtale oppheving og endring av de enkelte forskriftene i forbindelse med høring 2 av forskriftene som erstattet ca. mest av de gamle forskriftene. Vi mener at det er på den måten er lettere å få oversikt over hvordan det gamle regelverket erstattes.

Animalia m.fl. viser til arbeidet som er gjort mht. ny dyrehelsestrategi og behovet for å utnytte det nasjonale handlingsrommet. Alle høring 2 som Mattilsynet har sendt ut til det nye dyreheseregulverket forsøker å utnytte handlingsrommet i forordningene. Handlingsrommet er f.eks. utnyttet i forslag til ny dyrehelseforskrift og landdyrforflytningsforskrift. Praktisk erfaring med det nye regelverket vil kunne føre til behov for endringer av de utfyllende nasjonale bestemmelsene.

En rekke innspill fra Animalia m.fl. om begreper er egentlig ikke knyttet til høring 2 av landdyrforflytningsforskriften, men har trolig blitt aktualisert ved gjennomgangen av høringen. Mattilsynet velger å kommentere her, da innspillene er kommet inn i forbindelse med denne høringen.

Ny dyrehelseforordning knytter mange av kravene til «anlegg» og er en endring fra noe tidligere EØS-regelverk, og dermed også noe norsk regelverk, som brukte «besetning» som utgangspunkt for en rekke bestemmelser om landdyr. Kritikken om at høringsbrevet fra Mattilsynet ikke beskriver konsekvenser knyttet til en geografisk tolkning der dagens besetninger blir flere anlegg, er kanskje mest mot høring 1 av ny dyrehelseforskrift, der definisjonen er omtalt i vedlegg til høringsbrevet. Det er ikke mulig å endre bestemmelsene i forordningene slik at begrepet «besetning» brukes istedenfor «anlegg». Når det gjelder innspillet fra Animalia m.fl. om å legge forståelsen av «ett anlegg» vs. «forskjellige anlegg» nært opp til den tidligere definisjonen av besetning, nemlig en smittemessig enhet, så kan ikke norske myndigheter ha en tolkning av «anlegg» som avviker fra en felles EØS-forståelse av begrepet. Vi har forsøkt å ta hensyn til forskjellene mellom begrepene «anlegg» og «besetning» ved omskrivning og flytting av bestemmelsene fra dagens dyrehelseforskrift til ny landdyrforflytningsforskrift m.m. Vi foreslår nå ytterligere endringer i landdyrforflytningsforskriften for å løse problemer som næringen har påpekt i de utfyllende nasjonale bestemmelsene som er hørt. Se nærmere under omtalen av de enkelte bestemmelsene.

Når det gjelder bruk av begrepet «driftsansvarlig» i forordningene er innholdet bestemt ut fra definisjonen i ny dyrehelseforordning sammenholdt med bestemmelsen der begrepet brukes.

Vi er enige med *Animalia m.fl.* at både eiere og ansatte på en gård, og ansatte i slakteri, er driftsansvarlig når selve transporten gjennomføres, f.eks. i ny dyrehelseforordning artikkel 125.

2. Kommentarer til de særskilte bestemmelsene

Til § 2 Definisjoner

Høringsinstansens syn

Veterinærinstituttet viser til definisjonen av småfe i § 2 a. De kommenterer at man bør vurdere å inkludere muflon (*Ovis gmelini*).

Veterinærinstituttet viser til definisjonen av livdyrsamarbeid i §2b. De skriver at det kan tenkes andre typer felles oppstalling av dyr på en seter enn til melking.

Animalia m.fl. mener at definisjonen av livdyrsamarbeid bør tydeliggjøre at definisjonen kun gjelder småfe. Dette kan for eksempel gjøres ved byttet ut ordet «dyr» med «småfe» slik at ordlyden blir: «... som innebærer at småfe kan flyttes mellom anlegg eller holdes på fellessetre hvor småfe melkes». De forstår det slik at det kun er besetninger fra etablerte livdyrsamarbeid som kan være på samme fellesseter, men dette kan oppfattes som noe uklart. De oppfatter det også slik at man totalt kan delta i ett livdyrsamarbeid, ikke ett på geit og ett på sau.

Mattilsynets vurdering

*I utkastets definisjoner defineres småfe som sau og geit. Definisjonene av sau og geit ligger i forskriftens § 3 jf. forordning (EU) 2020/688 art 3 hhv. nr. 11 og 12. «Sau» er «dyr av artene av hov- og klovdyr som tilhører slekten *Ovis* og avkom framkommet ved kryssing av disse» og «geit» er «dyr av artene av hov- og klovdyr som tilhører slekten *Capra* og avkom framkommet ved kryssing av disse». Muflon vil dermed omfattes av definisjonen på sau i landdyrforflytningsforskriften, og dermed også omfattes av samlebegrepet «småfe».*

*Definisjonen av livdyrsamarbeid er en videreføring av definisjonen i dagens dyrehelseforskrift. Det er gitt en rekke unntak fra hovedreglene som gjelder ved flytting av småfe der anleggene er en del at et livdyrsamarbeid. Å utvide unntakene til flere former for felles oppstalling må ev. vurderes på et senere tidspunkt og definisjonen utvides derfor ikke i samsvar med forslag fra Veterinærinstituttet. Mattilsynet er derimot enig i forslaget fra *Animalia m.fl.* om å erstatte ordene «dyr»/«dyrene» med «småfe» i definisjonen i § 2 bokstav b for å presisere at det er småfe som kan flyttes.*

Til § 3 gjennomføring av forordning (EU) 2020/688

Høringsinstansens syn

Animalia m.fl. kommenterer formuleringen «any item» / «hvilken som helst gjenstand» og skriver at formuleringen må klargjøres, ellers så blir regelverket fullstendig uforutsigbar med stor sannsynlighet for vilkårlig og ulik forvaltning. De viser til at det gjelder gjenstander som kan utgjøre en smitterisiko for dyrehelsen. De forutsetter at transport av produkter som er godkjent som mat (eks. slakteskrotter) eller pakket inn/emballert og transporteres fra slakteri eller foredlingsbedrifter ikke omfattes av 4b i forordningen.

Med tanke på implementering av forordning 2021/1706 og begrepet oppsamling, ber *Animalia m.fl.* om at Mattilsynet klargjør om kravene også gjelder oppsamling før innenlands transport.

Til endringsforordningen skriver Veterinærinstituttet at det er krav om at geit skal komme fra overvåket besetning [red. endringen av forordning 2020/688 (EU) vedlegg II]. De kan ikke se at tuberkulose hos geit har vært nevnt i de forberedende arbeidene Veterinærinstituttet har vært involvert i i forbindelse med oppdatering av sykdomslisten. Det ser ut fra dyrehelseovervåkingsforskriften som at Norge er definert å ha fristatus for tuberkulose hos geit på samme måte som for storfe. Dagens overvåkingsprogram for tuberkulose omfatter kun storfe. Veterinærinstituttet bistår gjerne dersom det er behov for undersøkelser eller overvåking av geit i denne forbindelse.

Veterinærinstituttet skriver at det er beskrevet at det ikke er avklart om Norge får fristatus for *Brucella melitensis* for småfe. Norge fikk slik fristatus i april 2021.

Mattilsynets vurdering

Mattilsynet forstår innspillet fra Animalia m.fl. om formuleringen «any item» / «hvilken som helst gjenstand ...» som en kommentar til forordning (EU) 2020/688 artikkel 4 bokstav b om driftsansvarliges plikt til å påse at transportmidler «rengjøres og desinfiseres så snart som mulig etter hver transport av dyr, rugeegg eller enhver gjenstand som utgjør en helserisiko for dyr, ... før de lastes på nytt med dyr eller rugeegg». Hvilke gjenstander som vil falle inn under bestemmelsen vil avhenge av om gjenstanden kan utgjøre en helserisiko for dyrene. Det vil trolig kunne gis veiledning om type gjenstander uten at en forklaring vil være uttømmende. Helserisikoen er det avgjørende i vurderingen og forordningen er ikke utstyrt med noen liste. Bestemmelsen gjelder for transportmidler som brukes til transport av holdte (levende) landdyr og rugeegg og er knyttet opp mot transporten av disse.

Animalia m.fl. nevner implementering av forordning (EU) 2021/1706, som endrer forordning (EU) 2020/688, og ber Mattilsynet klargjøre om kravene også gjelder for oppsamling før innenlands transport. Mattilsynet antar at dette er et spørsmål til forordning (EU) 2021/1706s endring av forordning (EU) 2020/688 artikkel 43(4). Forordning (EU) 2020/688 artikkel 2(2) presiserer at forordningens del II, og dermed også artikkel 43(4), får bare anvendelse på forflytning av holdte landdyr og rugeegg som finner sted mellom EØS-stater. Det er bare forordningens artikkel 4-6 og artikkel 63 som gjelder både ved flytting innenlands og mellom EØS-stater.

Når det gjelder Veterinærinstituttets kommentar om tuberkulose hos geit så var tuberkulose foreslått på nasjonal liste 2 i forslaget om ny nasjonal sykdomsliste utarbeidet i samarbeid mellom Mattilsynet, Veterinærinstituttet og næringen. Sykdommen er listeført for flere dyrearter. I forordning (EU) 2020/689 som gjennomføres i dyrehelseovervåkingsforskriften er det kun mulig å oppnå sykdomsfri status for storfe. Norge har gjennom COL-vedtak 032/21/COL godkjent sykdomsfri status for tuberkulose hos storfe. Dette framkommer ikke tydelig i vedlegg 1 av dyrehelseovervåkingsforskriften da det her ikke er angitt spesifikk art for den sykdomsfrie statusen. Mattilsynet vil korrigere dette i dyrehelseovervåkingsforskriften.

*I høringsbrevets side 16, fotnote 18, viser Mattilsynet til ESA-beslutning 32/21/COL datert april 2021 med godkjenning av Norges fristatus for *B.melitensis*. Hvorfor VI skriver at det står at det ikke er avklart om Norge får fristatus for *Brucella melitensis* for småfe, er ukjent.*

Til § 5 Unntak fra krav om rengjøring og desinfisering av transportmidler ved transport innenfor et anlegg

Høringsinstansens syn

Animalia m.fl. støtter fullt ut forslaget om at det er unntak fra kravet om vask og desinfeksjon av kjøretøy når dyr transporteres innenfor et anlegg. Det er av stor betydning at også ansatte kan gjennomføre denne transporten. De støtter også at unntaket gjelder for rugeegg.

Mattilsynets vurdering

Innspill fra næringen under utarbeidelsen av bestemmelsen bidro til løsningen og det er bra at både næringen og Mattilsynet er tilfredse med utkastets § 5.

Til § 6 Unntak fra krav om rengjøring og desinfisering ved transport mellom anlegg som tilhører samme forsyningskjede

Høringsinstansens syn

Animalia m.fl. støtter forslag om unntak fra kravet om rengjøring og desinfisering ved transport mellom anlegg som tilhører samme forsyningskjede. De støtter også at Mattilsynet velger å tolke forsyningskjede i unntaksbestemmelsen i forflytningsforordningen slik at unntaket både kan omfatte anlegg som flytter svin og anlegg som flytter andre arter enn svin, f.eks. fjørfe.

Animalia m.fl. kommenterer at Mattilsynet skriver i høringsbrevet at det ikke er anledning til å gi unntak fra krav om daglig vask ved transport av småfe, slik det er ønsket fra næringene i hht. tidligere kommunikasjon rundt dette punktet (Nortura, KLF, NSG og Animalia). Animalia m.fl. skriver at definisjonen og forståelsen av begrepet anlegg spiller en stor rolle i §§ 4 og 5 [red. §§ 5 og 6] og er fortsatt uklar for dem. Animalia m.fl. har fått forståelse av at Mattilsynet vil definere f.eks. et leid beite i en annen kommune, eller et stykke unna egen gård som et annet anlegg enn gården. Ved transport av f.eks. sau eller storfe til et slikt leid beite er det snakk om «transport mellom anlegg som tilhører samme forsyningskjede» - da er det krav at transportmiddel rengjøres og desinfiseres før det forlater anlegget, dvs. daglig i og med at dette er samme forsyningskjede. For en produsent (driftsansvarlig/ansatt) som kun transporterer egne dyr til og fra beite over en periode på flere dager vil det være uforståelig og bortkastet ut fra et smittemessig ståsted å vaske og desinfisere tilhengeren hver dag. Generelt mener de at dagens rutiner når det gjelder transport er rimelig tilpasset risikobildet og at det er hensiktsmessig at disse langt på vei kan videreføres. Samme type problemstilling oppstår ved transport av dyr til/fra utmarksbeite og ved transport av værere i en værring som ofte skjer om høsten og der frost vil gjøre det vanskelig med vask og desinfeksjon daglig. Disse forholdene er omtalt i matrisen (notat av 14.05.2021, også vedlagt høringsssvaret). Dette vil også kunne gjelde svinebesetninger som har bygningsmasse fordelt over flere eiendommer (dvs. også flere anlegg) men som kun er én besetning/smittemessig enhet (ikke purkering) og der vask og desinfeksjon ikke er hensiktsmessig som absolutt krav. For en purkering er (bør) rutinene (være) slik at krav om vask og desinfeksjon på slutten av dagen er ivaretatt. Animalia m.fl. ser derfor behov for en pragmatisk tilnærming/bruk av tolkningsrommet når det gjelder forvaltning av regelverket rundt denne typen forflytning. Animalia m.fl. er positive til at Mattilsynet er åpen for å løfte denne problemstillingen inn for EU-kommisjonen.

Mattilsynets vurdering

Det er bra at Animalia m.fl. støtter forslaget om unntak fra krav om rengjøring m.m. ved transport mellom anlegg i samme forsyningskjede.

Mattilsynet ba næringen om innspill om behov i forbindelse med utarbeidelse av unntak hjemlet i forordningen (EU) 2020/688. Vi mottok nevnte matrise med beskrivelse av aktuelle transporter i mai 2021. Matrisen ble studert nøye opp mot forordningens ordlyd. Som nevnt i høringsbrevet har Mattilsynet forsøkt å utnytte handlingsrommet i regelverket så langt som mulig. Kravet om daglig vask av transportmidler følger av den tidligere hørte forordning (EU) 2020/688 artikkel 6 (3)(b). Ordlyden i bestemmelsen åpner ikke for unntak fra kravet om daglig rengjøring og desinfisering. Som nevnt i høringsbrevet vil Mattilsynet vurdere å ta opp utfordringen med rengjøring av transportmidler ved transport i fjerntliggende områder under sesongmessig drift med EU-kommisjonen.

Til § 8 Transport av dyr fra anlegg med næringsrettet dyrehold

Høringsinstansens syn

Animalia m.fl. kommenterer at definisjonen av «næringsrettet dyrehold» (MVA/prodtilskudd) medfører at svært mange dyrehold ikke omfattes av forbudet mot å transportere dyr tilbake fra anlegget de kommer fra, eller til andre anlegg med livdyr. De mener at det er særlig uheldig at dyr kan tas tilbake fra ett slakteri/transport sammen med andre slaktedyr. De foreslår derfor at definisjonen på næringsretta dyrehold sees på på nytt. De viser igjen til innspill i forbindelse med høring 2 av ny dyrehelseforskrift der de foreslår å bruke uttrykket som ble lansert av Mattilsynet ved høring av dagens dyrehelseforskrift [re. i 2016], dvs. at til næringsretta dyrehold hører dyrehold med kommersiell aktivitet.

Animalia m.fl. er her i tvil om hvilke konsekvenser forskjellige tolkninger av anlegg vil kunne få for transport i hht. denne paragrafen

Mattilsynets vurdering

Det vises til Mattilsynets sammenstilling og vurdering av høring 2 av ny dyrehelseforskrift når det gjelder definisjonen av «anlegg med næringsrettet dyrehold». Forslag fra Animalia m.fl. om å endre begrepet tas til orientering. Begrepet kan ev. vurderes endret ved en fremtidig endring av dyrehelseforskriften, men ikke på nåværende tidspunkt.

Til § 10 Nasjonale overvåkingsprogrammer, isolasjon og undersøkelse, jf. vedlegg I

Høringsinstansens syn

Når det gjelder overvåking for ILT og mulighet for isolasjon av fuglevilt ved import skriver Østfold fuglehundklubb og Vestfold fuglehundklubb at de importerer et beskjedent antall fuglevilt (fasan og rapphøns) i fra EØS-stater hvert år for utsetting i naturen i Norge, særlig Sverige. Disse fuglene importeres som «utsettingsklare», og er ved import ikke innom anlegg som driver med oppdrett av fuglevilt i Norge. For å kunne sette ut fuglevilt i Norge må en søke om tillatelse til dette fra Miljødirektoratet. I denne tillatelsen gis det instruks om hvilket tidsrom fuglene skal settes ut. Et krav om 14 uker i isolasjon før utsetting vil gjøre utsettingen umulig, både med tanke på tidsrommet de lovlig kan settes ut, og at de ankommer i utsettingsklar alder og er delvis «forvillet» ved ankomst Norge.

Østfold fuglehundklubb og Vestfold fuglehundklubb ber følgelig om at fasan og rapphøns som skal settes ut som fuglevilt tas bort fra landdyrforflytningsforskriften vedlegg I, slik som det har blitt gjort med overvåking av ART og mulighet for isolasjon. Alternativt burde det gjøres et unntak i regelverket for isolasjon for denne typen import, slik som det praktiseres i dag.

Veterinærinstituttet viser til at de tidlig høst 2021 ga en anbefaling til Mattilsynet angående overvåking av AI, ND, ART og ILT. Slik de leser høringsbrevet er gjess og ender ikke tatt inn i forslaget og dette gjør at det ikke stilles krav om isolasjon ved import av disse. De gjentar anbefalingen deres fra høsten 2021 om at kommersielle/næringsrettet hold av ender, gjess, perlehøns, rapphøns, vaktler, strutsefugler og fasaner innlemmes i representative OK-programmer (tabell 3), slik at det ved import av disse artene til kommersielt bruk i Norge kreves isolasjon fram til smittestatus er undersøkt.

Animalia m.fl. støtter videreføringen av krav ved forflytning knyttet opp mot de nasjonale overvåkingsprogrammene. Dette er av stor betydning for å bevare den lave forekomsten/fravær av sykdommer listeført i forskriftens vedlegg I. Animalia m.fl. ønsker at Mattilsynet beholder omfanget av dagens nasjonale OK-programmer for ILT og ART og beholder de omtalte artene på lista over arter som omfattes. Krav om isolasjon er viktig for å

bevare fjørfehelsen. De viser også til forslaget §21 (utsetting av fuglevilt) da de artene det ut fra dette regelverket vil være tillat å sette ut.

Veterinærinstituttet mener at overvåkingsprogram for caprin artritt-encefalitt (CAE) hos geit, paratuberkulose hos geit og ondartet fotrâte hos sau også bør inkluderes. Dette vil sikre overvåking mot særs aktuelle og viktige sykdommer i norske småfehold og vil også kunne brukes som begrunnelse for å holde importerte dyr i isolat i tilfeller der dyrene tilfredsstiller kravene til overvåking for mædi.

Mattilsynets vurdering.

Fuglehundklubbene ber om at fasan og raphøns som skal settes ut som fuglevilt tas bort fra landdyrforflytningsforskriften vedlegg I fordi disse fuglene importeres som «utsettingsklare» fra EØS-stater, og er ved import ikke innom anlegg. Selv om Mattilsynet er svært betenkt med praksisen med å ta fasaner og raphøns fra utlandet og sette disse rett ut i naturen, dekker dagens dyrehelseforskrift § 17 bare flytting mellom besetninger og den foreslåtte dyrehelseforskrift § 10 bare flytting mellom anlegg. De importerte fuglene som skal settes ut vil bare omfattes av kravet der de flyttes til et anlegg/bygning/lokalitet. Fasan og raphøns fjernes derfor ikke fra vedlegg I. Mattilsynet vil imidlertid se nærmere på denne problemstilling etter at VKM har levert sin rapport om praksisen med utsetting av fuglevilt.

Når det gjelder VIs forslag om overvåking av AI, ND, ART og ILT i gjess og ender, så mener vi at en endring til forskriftens vedlegg I må eventuelt vurderes og høres senere. Det er uansett få kommersielle besetninger med gjess og ender i Norge. Flere av disse blir prøvetatt i forbindelse med AI og de samme blodprøvene kan brukes for å teste for andre sykdommer. Overvåkningen av ND vil skje som ledd i sertifiseringsordningen (for fjørfeanlegg) i landdyrsporbarhetsforskriften. Da tas det nok prøver for å dekke krav til overvåkingsprogram for fristatus ND. Alle kommersielle besetninger for ender og gjess skal prøvetas for AI iht. forordning (EU) 2020/689 art 11 jf. vedlegg II, som gjennomføres i dyrehelseovervåkingsforskriften. Pga. dette har VI laget en beskrivelse i OK-programmet.

Vi forstår innspillet fra Animalia m.fl. slik at de ønsker at perlehøns, fasaner og strutsefugl skal settes tilbake inn i OK-programmet for ART. Dagens OK-program omfatter bare kalkuner og Mattilsynet mener det er riktigst at perlehøns, fasaner og strutsefugl ikke står på listen i vedlegg I for nasjonalt overvåkingsprogram for ART. Mattilsynet kan komme tilbake til dette ved en senere anledning.

Når det gjelder VIs forslag om å inkludere for caprin artritt-encefalitt (CAE) hos geit, paratuberkulose hos geit og ondartet fotrâte hos sau i overvåkingsprogrammet i vedlegg I, slik at isolasjonsmuligheten i § 10 utløses, må Mattilsynet vurdere dette på et senere tidspunkt og eventuelt høre forslag til endring av forskriften.

Til § 11 Karenstid for storfe, svin og dyr av kamelfamilien ved forflytning i Norge

Høringsinstansens syn

Animalia m.fl. skriver at overgangen fra begrepet «besetning» til «anlegg» generelt gir potensielt store konsekvenser for dyreflyten slik den er i dag, i tilsvarende situasjoner somde beskriver under §§ 4 og 5 [red. §§ 5 og 6]. Dersom driftsbygninger fordelt over flere lokasjoner defineres som forskjellige anlegg (men som i dag defineres som en besetning) vil flytting av eksempelvis kviger fra ett leid kvigefjøs (eller et fjøs på en annen eiendom i f.eks. en samdrift) innebære at fjøset med melkekyr får karenstid på 14 dager hver gang kviger settes inn i melkefjøsset. Det vil også oppleves som lite fornuftig å skulle fylle ut en egenerklæring i en slik situasjon. Tilsvarende kan tenkes for en svinebesetning (ikke purkering) som har eks. drektige purker på et annet «anlegg» og der hele smågrisfjøsset får 14 dagers karenstid når purkene flyttes dit. Forskjellige dyregrupper må flyttes til forskjellige tider ved en bestemt alder eller tidspunkt i syklusen. Spesielt ved puljedrift med 2- og 3 ukers

puljer vil dette bli problematisk fordi griser må flyttes mellom hus veldig ofte, gjerne minst ukentlig. Men også for 5,5- og 7 ukers puljedrift vil dette kunne bli en utfordring. Avhengig av om kombinasjonsbruk med f.eks. svin og storfe defineres som samme eller to forskjellige anlegg vil f.eks. kjøp av en kalv eller ei kvige medføre 14 dagers karenstid for smågrisproduksjonen. Det vil også kunne ramme en purkering. Ut fra tanken om at karenstidregelen skal forebygge spredning av MKS bør slike storfe og gris på samme gård defineres som ett anlegg, men ut fra praktisk gjennomføring av drifta vil slike gårder – om mulig - bli «tvunget» til å definere seg som forskjellige anlegg.

Animalia m.fl. er bekymret for at manglende etterlevelse kan få konsekvenser ved evt. erstatningsutbetalinger.

Til forslaget § 11 første ledd bokstav c kommenterer Animalia m.fl. at det har vært noen utfordringer med at sau – som ikke er omfattet av §11 - kommer fra fellesbeite og medfører karenstid for storfe som varer i de ukene sanking varer pluss 14 dager til. Dersom § 11 blir stående foreslår Animalia m.fl. å begrense bokstav c til de artene som er nevnt i overskriften, dette ut fra en risikovurdering.

Mattilsynets vurdering

Hensikten med karenstidbestemmelsen som ble hørt er å videreføre smittebeskyttelsen dagens karenstidbestemmelse gir, ikke å stramme inn. Mattilsynet har forståelse for problemene Animalia m.fl. påpeker og foreslår følgende tilføyelse til innledningen til første ledd første punktum: «Med mindre den driftsansvarlige er den samme på begge anleggene ...», samt noen andre mindre endringer slik at setningen henger sammen. Denne tilføyelsen burde sikre at karenstidregelen videreføres i dagens form og i overensstemmelse med videreføringen beskrevet i høringsbrevet. Det foreslås også at § 11 første ledd bokstav c, med kravet om at det ikke er mottatt klovdyr fra andre anlegg, innsnevres ved å vise til dyreartene som omfattes av karenstidregelen, istedenfor «klovdyr». § 11 første ledd bokstav c vil da lyde: «Avsenderanlegget har i løpet av de siste 14 dagene ikke mottatt storfe, svin og dyr fra kamelfamilien fra andre anlegg, fellesbeiter eller dyreansamlinger».

Mattilsynet har sjekket overnevnte tilføyelser med Animalia m.fl. ved å sende dem forslag til endring 15.03.2022. Vi sendte til kontaktpersonen i Animalia og ba dem koordinere innspill fra de samme høringsinstansene de sendte høringsinnspillet på vegne av og fikk tilbakemelding på endringene 16.03.2022. Vi forstår at Animalia m.fl. mener endringene de mottok 15.03.2022 vil løse utfordringene med karenstidbestemmelsen i § 11.

Til § 12 Vilkår for forflytning av honningbier i Norge

Høringsinstansens syn

Norge Birøkerlag kommenterer § 12 sjette ledd der forslaget åpner for at den kliniske undersøkelsen eller varroaundersøkelsen kan gjøres av veterinær istedenfor Mattilsynet.

Norge Birøkerlag viser til at Mattilsynets gebyr for sertifisering av bigårder er kr. 475/835 (hhv. under og over 20 bikuber) og et administrasjonsgebyr på kr. 100. Tilleggsgebyret v/reise i forbindelse med utstedelse av attester og sertifikater er kr. 835. Norge Birøkerlag antar at bruk av veterinær vil medføre en betydelig økt kostnad for den enkelte birøker, da veterinæren må tilegne nødvendig kompetanse og det vil være reisekostnader, særlig der bigårdene er fordelt over et større geografisk område. I sum antas det at kostnadene ved å benytte veterinær til de nevnte undersøkelsene vil være såpass høye at de fleste birøktere vil velge å gjennomføre undersøkelsene selv. Birøkerlaget mener at en konsekvens av økte kostnader vil være at enkelte velger å unnlate å forholde seg til gjeldende regelverk, og dette medfører økt risiko for smittespredning.

Animalia m.fl. er svært tilfredse med at Mattilsynet har sett muligheten av å hindre vandrebirøkt gjennom regelverket for plantehelse, selv om vanlig import ikke kan hindres gjennom tilsvarende regulering.

Mattilsynets vurdering

Mattilsynet har forstått innspillet fra Norges Birøkerlag slik at de ønsker at Mattilsynet, og ikke veterinær, skal utføre den kliniske undersøkelsen eller varroaundersøkelsen nevnt i § 12, der den driftsansvarlige ikke har gjennomgått og bestått kompetansekurset regulert i dyrehelseforskrift § 36. For at regelverket blir så smidig som mulig åpner Mattilsynet for at undersøkelsene kan utføres av enten Mattilsynet eller veterinær.

Mattilsynet mener at de foreslåtte endringene av forskrift 1. desember 2000 nr. 1333 om planter og tiltak mot skadegjørere vil begrense noen av problemene vandrebirøkt kan medføre. Vi håper at disse endringene vil fastsettes om kort tid.

Til § 15 til § 19, jf. vedlegg III, IV og V Restriksjoner på flytting av småfe

Høringsinstansens syn

Veterinærinstituttet stiller seg bak de foreslåtte endringene i kravene ved flytting av hunddyr, inngåelse av livdyrsamarbeid og flytting av hanndyr over fylkesgrenser og forenkling og samordning og presisering av disse. Innspillet fra VI gjelder også forslag til forskriftens Vedlegg IV og V.

Animalia m.fl. kommenterer § 15 der det står at «anlegg der småfe holdes» skal få en TSE-klassifisering og viser til at dette innebærer at dyra er en del av dette anlegget.

Generelt støtter Animalia m.fl. fullt ut at Mattilsynet viderefører restriksjonene på flytting av småfe. Restriksjonene har vist seg svært verdifulle og hindret omfattende spredning av både mædi og fotråte i utbruddene i hhv. Trøndelag og Rogaland/Agder. Tolkningen av anlegg vil imidlertid kunne få dramatiske og utilsikta konsekvenser. Dvs. dersom sauer, som oppholder seg i et leid fjøs, på ett beite i lengre avstand fra selve gården de hører til eller på fellesbeite, defineres til å være et annet (eget) anlegg kommer f.eks. §16 inn med krav om at det søkes for å ta hodyr av sau hjem fra disse anleggene og det blir krav om mædi-testing. Animalia m.fl. er innforstått med at Mattilsynet ikke har dette til intensjon, men velger å påpeke slike konsekvenser.

Animalia m.fl. kommenterer § 16 annet ledd bokstavene b og c som viser soner pga skrapesjuka. De viser til at det finnes også andre soner (f.eks. Trøndelag og Rogaland/Agder pga. hhv. mædi og fotråte). Det er vel også forbud mot å flytte dyr ut av disse sonene. Animalia m.fl. mener at det skaper forvirring når noen særforhold er nevnt i landdyrforflytningsforskriften uten at de andre omtales.

Animalia m.fl. mener at man nå bør oppheve skrapesjukesonen i Nordland.

Til §§ 17 og 18 om tilleggsklassifisering ved flytting av hhv. sau og geit skriver Animalia m.fl. at de støtter forslaget om en tilføyelse i egenerklæringen for flytting av småfe om at det ikke er mistanke om hhv. byllesjuka hos sau og Psoroptes ovis hos geit. De mener at det bør sees i sammenheng med at byllesjuka kun er foreslått som liste 3 sykdom hos geiter, ikke hos sau.

Animalia m.fl. foreslår også at krav om informasjon om Psoroptes ovis i egenerklæring med fordel kan gjelde sau, da saueskabb er en svært alvorlig sykdom hos sau og situasjonen nå er uavklart når det gjelder mulighet for smitte og sykdomsutvikling knyttet opp mot forekomst av Psoroptes ovis hos geit. Behovet for økt bevissthet gjelder derfor både sau og geit.

Animalia m.fl. støtter fortsatt at det skal testes for mædi ved overføring av hunddyr av sau, slik gjeldende forvaltningspraksis er. De støtter også at det presiseres at prøveuttak [red. i vedlegg V for lentivirustesting og paratuberkulose testing] gjøres «isolert» for hver enkelte «besetning» i et livdyrsamarbeid, da det kan være store forskjeller i smittestatus, selv om de anses som en smitemessig enhet.

Animalia m.fl. mener imidlertid det ved overføring av hunddyr av sau ikke er nødvendig med så omfattende prøvetaking som det som gjennomføres under kartleggingen i mædi-sonen (vedlegg V). Overføring av hodyr fra antatt friske besetninger i områder der det ikke har vært påvist mædi på mange tiår er i utgangspunktet forbundet med liten risiko. De mener «gammel metode med 30-40 prøvetatte dyr» er en betydelig forbedring i forhold til ingen testing, og tilstrekkelig i denne sammenhengen. Ved kartlegging i en mædi-sone er det naturlig å ha en «høyere følsomhet» for å påvise smitte enn ved omsetning av hodyr utenfor mædisonen.

Tilsvarende mener Animalia m.fl. at OK-programmet for mædi må gjennomgås i lys av erfaringene fra utbruddet i Trøndelag, for å vurdere endringer der.

Animalia m.fl. ønsker at det åpnes for å ta samleprøver med melk av sau, etter samme mønster som på geit da dette vil redusere kostnadene.

Animalia m.fl. mener at risikoen ved å sirkulere værere er langt mindre enn ved forflytning av hodyr, slik at dersom ett medlem i en værring skal selge hodyr til en kjøper er det tilstrekkelig at det ikke er tatt inn «hunddyr av småfe» siste 10 mnd før prøven tas. Alternativt utelukkes værringer fra salg av hodyr, noe de mener er uheldig både avlsmessig og gir lite økt smitemessig sikkerhet, da værringer tradisjonelt er opptatt av smittevern og har gode rutiner for dette. Igjen er innføring av krav om prøvetaking en betydelig heving av sikkerheten mtp. spredning av mædi.

Animalia m.fl. foreslår at det stilles krav om mæditesting også ved oppstart av ny besetning med sau, med 30-40 dyr slik som de foreslår også ved annen omsetning av hodyr. Hvilke sykdommer det skal testes for bør vurderes jevnlig i regi av nasjonal dyrehelsestrategi.

Animalia m.fl. mener at det vil være behov for å revidere retningslinjen for omsetning av småfe, og ønsker at dette skjer i samarbeid med næringa for å unngå at innstramminger gir store utfordringer ved praktisk gjennomføring av værringdrift. Med innstramminger i form av prøvetaking for mædi ved salg av hodyr er det også lagt noen større begrensinger som vil gjøre kjøp av hodyr til mindre besetninger mer kostbart. Det bør derfor vurderes om veileder kan modereres for å ta høyde for behovet små besetninger har for innkjøp av færre enn 10 hodyr – for å kunne ivareta nødvendig driftsopplegg.

Mattilsynets vurdering

Til § 15 med TSE-klassifisering omformuleres bestemmelsen for å tydeliggjøre at det er småfe på anlegget som blir TSE-klassifisert, ikke anlegget. Det gjøres tilsvarende rettelse i forslaget vedlegg III. Småfe som holdes på samme anlegg vil få samme TSE-klassifisering som dyret som har lavest klassifisering, se videreføringen av essensen av dagens dyrehelseforskrift § 21 siste ledd i kommende dyrehelseforskrift § 15 siste ledd. Animalia m.fl. mottok endringene til forslaget § 15 og vedlegg III den 15.03.2022, og var positive til endringene. Mattilsynet har i ettertid også forbedret siste punktum i vedlegg III TSE-klasse 4 og 5 slik at det står «Når småfe på anlegget oppfyller vilkårene kan driftsansvarlig søke Mattilsynet om at dyrene kommer i denne klassen» istedenfor «Driftsansvarlige må søke Mattilsynet før småfe kommer i denne klassen». Dette medfører ingen materiell endring.

I høringsbrevet foreslo vi at restriksjonene på flytting av småfe i dagens dyrehelseforskrift §§ 21-25 videreføres og bare rettes for å samsvare med ordbruken i ny dyrehelseforordning

Mattilsynet har gått gjennom §§ 15 til 19 på nytt og foreslår noen tilføyelser for å ta høyde for innspillet fra Animalia m.fl. og for å sikre at restriksjonene på flytting av småfe ikke blir strengere når begrepet «småfebesetning» erstattes av begrepet «anlegg». Mattilsynet foreslår følgende tilføyelser (se understreking):

- § 16 første ledd første punktum: «Med mindre den driftsansvarlige er den samme på begge anleggene kan hunddyr av småfe ikke flyttes mellom anlegg med småfe.»
- § 17 første ledd innledende punktum: «Med mindre den driftsansvarlige er den samme på begge anleggene skal geiter som flyttes til et annet eller nytt anlegg med småfe følges av en egenerklæring fra den driftsansvarlige som bekrefter at:»
- § 17 annet ledd første punktum: «Med mindre den driftsansvarlige er den samme på begge anleggene skal geiter som flyttes til et annet eller nytt anlegg med småfe følges av en attest fra en veterinær.»
- § 18 første ledd innledende punktum: «Med mindre den driftsansvarlige er den samme på begge anleggene skal sauer som flyttes til et annet eller nytt anlegg med småfe følges av en egenerklæring som bekrefter at:»
- § 18 annet ledd første punktum: «Med mindre den driftsansvarlige er den samme på begge anleggene skal sauer som flyttes over fylkesgrenser til et annet eller nytt anlegg med småfe også følges av en attest fra en veterinær.»

Mattilsynet har også sjekket overnevnte tilføyelser med Animalia m.fl. ved å sende dem forslag til endring 15.03.2022. Vi fikk tilbakemelding på endringene 16.03.2022 og forstår at de mener endringene de mottok 15.03.2022 vil løse utfordringene med bestemmelsene med restriksjoner på flytting av småfe. Animalia m.fl. var mest bekymret for at tilføyelsen av begrepet «driftsansvarlig» ville åpne for at en avløser kan flytte rundt på dyrene uten begrensninger. Vi mener at «driftsansvarlig» i disse bestemmelsene forstås som den som har registreringsplikt eller godkjenningsplikt iht. dyrehelseforskrift artikkelene 84 og 94, og vil ikke innebære at avløsere kan flytte på dyrene uten begrensninger.

I gjennomgangen etter høringen har vi oppdaget at § 17 første og annet ledd kan omskrives fordi begge leddene gjelder geit som flyttes til et annet eller nytt anlegg med småfe. Her er forslag til en forbedring av § 17, som også ligger i merknad til § 17 i versjonen med «spor endringer»:

«§ 17 Tilleggsdokumentasjon ved forflytning av geiter i Norge

Med mindre den driftsansvarlige er den samme på begge anleggene skal geiter som flyttes til et annet eller nytt anlegg med småfe følges av en egenerklæring fra den driftsansvarlige og en attest fra en veterinær.

Egenerklæringen nevnt i første ledd skal bekrefte at:

- a) småfe på avsenderanlegget minst er i TSE-klasse 3 i henhold til vedlegg III
- b) det ikke er mistanke om klassisk skrapesjuka, paratuberkulose, mædi, CAE, byllesjuka eller fotråte hos småfe i avsenderanlegget
- c) det ikke er mistanke om *Psoroptes ovis* hos geiter i avsenderanlegget.

Attesten fra veterinær nevnt i første ledd skal bekrefte at:

- a) en veterinær har gjennomført en klinisk undersøkelse av dyrene som skal flyttes
- b) at dyrene ikke har tegn på smittsomme dyresykdommer
- c) at det ikke er mistanke om smittsomme dyresykdommer i anlegget
- d) at testene i vedlegg V er tatt med negativt resultat.

Når geiter som flyttes kommer fra anlegg i et livdyrsamarbeid skal egenerklæringen og attesten bekrefte helsestatusen i alle anleggene i livdyssamarbeidet. Testene angitt i vedlegg V baseres på antall dyr i hvert anlegg i livdyrsamarbeidet.

Egenerklæringen og attestene i denne bestemmelsen skal ikke være eldre enn 7 dager når dyrene flyttes.»

Det er riktig at det finnes egne soneforskrifter som kommer i tillegg til restriksjonene i dyrehelseforskriftens § 16 annet ledd. Soneforskriftene er fastsatt som lokale forskrifter, ikke som sentrale, for å håndtere lokale utbrudd. I mædi-soneforskriften § 2 er det presisert at forskriften gjelder som et tillegg til dyrehelseforskriften. I forskrift 23. august 2010 nr. 1210 om soner for forebygging av fotråte, Aust-Agder, Hordaland og Rogaland er det ingen tilsvarende presisering, men følger likevel av forskriftens system. «Fotråte-forskriften» kunne med fordel få en tilsvarende presisering som mædi-soneforskriften, noe som kan gjøres ved neste endring. Mattilsynet tar innspillet fra Animalia m.fl. til etterretning, og kan ev. se nærmere på det ved fremtidige revideringer av de lokale forskriftene.

Mattilsynet tar også innspillet om å oppheve skrapesjuke-sonen i Nordland til etterretning, men vil først kunne vurdere endring av dette på et senere tidspunkt.

Når det gjelder nytt krav om informasjon om byllesjuka i egenerklæringen ved flytting av sau, har Mattilsynet i sammenstilling og vurdering av høring 2 av ny dyrehelseforskrift støttet å opprettholde listeføringen av byllesjuka for sau bl.a. pga. sammenhengen med kravet i landdyrforflytningsforskrift § 18. Byllesjuka for sau er nå foreslått oppført som nasjonal liste 3-sykdom i vedlegget til ny dyrehelseforskrift.

Mattilsynet tar forslag fra Animalia m.fl. om å tilføye krav om informasjon om Psoroptes ovis i egenerklæring for sau til etterretning. Da slikt krav ikke står i dagens forskrift og er ikke hørt i høring 2, må vi heller vurdere og eventuelt foreslå et slikt krav i forbindelse med en fremtidig høring.

Mattilsynet mener det er bra at næringen støtter forslaget i § 18 om at det skal testes for mædi ved overføring av hunndyr av sau. Når det gjelder forslag fra Animalia m.fl. om å bruke gammel metode med 30-40 prøvetatte dyr, mener vi at det er gode grunner for å fastsette forslaget om prøvetaking av flere dyr og endrer derfor ikke tabellen om lentivirustesting i vedlegg V. Næringen ønsket at Mattilsynet skulle stille krav om prøvetaking ved flytting av hunndyr, også utenfor mædi-sonen. Når vi foreslo endringen av antall dyr som det skal tas prøver av, var det etter en vurdering fra Veterinærinstituttet. Vi ønsker å ha så høy sikkerhet som mulig for å oppdage smitte, også i besetninger med lav forekomst av smitte. Dette er et viktig ledd i bekjempelsen av mædi som vi har brukt mye ressurser på. Omfanget av testingen kan ev. vurderes på nytt når vi har bedre oversikt over smittestatus.

Når det gjelder forslag fra Animalia m.fl. om å åpne samleprøver med melk av sau, etter samme mønster som på geit, er vi positive til forslaget. Vi mener imidlertid at vi må se nærmere på forslaget og ta en diskusjon med Veterinærinstituttet. En ev. endring på dette punktet må høres senere.

Animalia m.fl. mener at dersom ett medlem i en værring skal selge hodyr til en kjøper er det tilstrekkelig at det ikke er tatt inn "hunndyr av småfe" siste 10 mnd før prøven tas. Dette er en kommentar til kravet i forskriftens vedlegg V punkt A nr. 2. Mattilsynet er enig i at risiko ved flytting av vær i værring er lite sammenlignet med flytting av hunndyr av småfe og tilføyer derfor «hunndyr av» i forskriftens vedlegg V punkt A nr. 2. På grunn av det nye kravet i landdyrforflytningsforskrift § 18 første ledd siste punktum (om at hunndyr av sau som flyttes til et annet eller nytt anlegg med småfe skal følges av dokumentasjon som bekrefter at testene i vedlegg V for lentivirus er tatt med negativt resultat) vil kravet i vedlegg V punkt A nr. 2 bli overflødig om 10 måneder fra forskriften trer i kraft. Etter den tiden vil Mattilsynet kunne fjerne kravet i vedlegg V punkt A nr. 2 ved en fremtidig forskriftsendring.

Mattilsynet er enige i forslaget fra Animalia m.fl om å stille krav om mæditesting også ved oppstart av ny besetning med sau. Kravet falt ut ved en inkurie, men er omtalt i høringsbrevet på s. 13: «Det innføres også forskriftskrav om testing for mædi ved flytting av hunddyr av sau i § 18 nytt siste punktum i første leddet». Innspillet om at kravet også skal gjelde for hunddyr som flyttes til nytt anlegg kommer i tillegg fra de berørte instansene. Vi mener derfor at endringen bør kunne fastsettes uten ny høring. Når kravet i første ledd siste punktum nå skal omfatte både flytting av hunddyr til et annet og nytt anlegg, på lik linje med første punktum, kan § 18 første ledd siste punktum forenkles på følgende måte: «Hunddyr av sau skal også følges av dokumentasjon som bekrefter at testene i vedlegg V for lentivirus er tatt med negativt resultat.»

Vi tar kommentarene om behov for revisjon av retningslinjen for omsetning av småfe og OK-program for mædi til etterretning.

Til § 20 Unntak og særregler for livdyrsamarbeid for småfe

Høringsinstansens syn

Animalia m.fl. støtter at det nå innføres en «karenstid» for deltagelse i forskjellige livdyrsamarbeid. I deres innspill [red. fra ca. 2016] til dagens dyrehelseforskrift foreslo de 18 mnd karenstid for å unngå muligheten for «årlig bytting», men med de innstramminger som nå foreslås anser de forslaget om 12 mnd. som tilstrekkelig. De støtter også at slike livdyrsamarbeid ikke kjøper hunddyr fra besetninger utenfor livdyrsamarbeidet (§ 20 annet ledd pkt e).

Animalia m.fl. støtter også at besetninger som inngår livdyrsamarbeid skal testes for mædi, men mener at testregimet i dagens dyrehelseforskrift (vedlegg VII) er tilstrekkelig også her (se innspill over om testing ved overføring av hodyr).

Mattilsynets vurdering

Det er bra at næringen støtter det nye kravet om at anleggene i livdyrsamarbeidet ikke har inngått i andre livdyrsamarbeid med småfe siste 12 måneder, begrensningen med kjøp av livdyr og testing for mædi.

Når det gjelder omfanget av testingen for mædi viser vi til omtalen over og fastholder ved forslaget som ble sendt på høring.

Til § 21 Utsetting av fjørfe som fuglevilt

Høringsinstansens syn

Østfold Fuglehundklubb og Vestfold Fuglehundklubb mener at endringene som samlet sett foreslås i ny landdyrflytningsforskrift (høring 2) og ny landdyrsporbarhetsforskrift (høring 2) vedrørende krav til anlegg som klekker ut og oppdretter fjørfe for utsetting som fuglevilt, vil medføre en betydelig forbedring sammenlignet med eksisterende regelverk (forskrift 18. november 1994 nr. 1020 om sertifisering av fjørfevirksomheter). Ved å frafalle krav om sertifisering av denne typen anlegg vil man lette arbeidet for forvaltningsmyndighetene, som tidligere ikke har hatt et regelverk tilpasset denne typen fjørfehold. Samtidig vil offentlige krav til anlegg som driver med oppdrett av fuglevilt finnes direkte i forskriften, noe som gjør det enklere for driftsansvarlige å opprettholde god dyrehelse og biosikkerhet innenfor rammene av regelverket i denne typen anlegg.

Vestfold Fuglehundklubb imøteser de tiltak som foreslås i denne paragrafen, og er særs fornøyd med at denne typen fjørfeproduksjon håndteres i en egen paragraf i forskriften. Vestfold Fuglehundklubb mener at dette vil bidra til å opprettholde god dyrehelse og biosikkerhet i denne typen anlegg innenfor de spesielle krav som stilles for hold av fuglevilt som oppdrettes med tanke på utsetting i naturen. De tenker da spesielt på at fuglene skal ha

en lengre periode i utendørsanlegg med flyvevoliere for flyvetrening og forvilling, samt og at de ikke kan gå på betongdekke, men har behov for å holdes direkte på bakken.

Animalia m.fl. støtter at det stilles det krav til anlegg som har fjørfe som skal settes ut i naturen.

Mattilsynets vurdering

Det er bra at forslag til en bestemmelse med krav til fjørfe som utsettes som fuglevilt, samt rugeegg for slike fugler, er en midlertidig løsning som næringen mener kan fungere.

Mattilsynet vil vurdere bestemmelsen på nytt etter at VKM har levert rapport om dyrehelse og dyrevelferd i forbindelse med oppdrett og utsetting av fuglevilt.

Til Kapittel V. Kommersiell forflytning av tidligere eierløse, viltlevende, forsvunne, forlatte eller konfiskerte hunder, katter og ildere

Høringsinstansens syn

Animalia m.fl. støtter enhver innstramming av regelverk som reduserer risiko for å innføre hunder, katter og ildere til Norge pga. risiko knyttet til alvorlige sjukdommer, der rabies kun er en av mange sjukdommer og smittestoffer som kan innføres til Norge.

Mattilsynets vurdering

Mattilsynet mener at håndtering av gatehunder o.l. blir lettere for Mattilsynet og mer forutberegnelig for brukerne, når dagens forvaltningspraksis om gatehunder nedfelles i forskrift.

Til Innholdet i utkastet til opphevings- og endringsforskrift

Høringsinstansens syn

Animalia m.fl. skriver at de synes delen av høringen om innholdet i utkastet til opphevings- og endringsforskrift er vanskelig å forstå. Pga. den korte høringsfristen samtidig med andre høringer mener Animalia m.fl. at de trenger en bedre belysning av disse endringene, gjerne i form av et høringsmøte kombinert med et høringsspeil [red. lovspeil]. De er ikke i stand til å bedømme om «mange av de samme elementene» som nå er regulert gjennom andre forskrifter er godt nok. Det vises til kommende høring av importforskriften som vi per i dag ikke har fått. Helsemessige krav ved import av levde dyr og sæd, egg og embryo er svært viktig for dem, og et område de trenger å forstå bedre enn de klarer basert på denne høringen. De forventer derfor, og er avhengige av, at regelverket ivaretar de dyrehelsemessige hensyn som gjelder i dag.

Animalia m.fl. støtter at Norge viderefører tiltak/regelverk som bidrar til å bevare den gunstige situasjonen i Norge når det gjelder salmonella.

Mattilsynets vurdering

Behovet for endring og oppheving av dagens forskrifter, og liste av disse forskriftene, er omtalt i høring 1 av forskriftene som vil gjennomføre ny dyrehelseforskrift og underliggende forordninger. I tillegg er detaljene omtalt i høring 2 til de forskriftene som erstatter hovedparten av de enkelte forskriftene som oppheves og endres. Dette har vi kommentert over under sammenstillingens punkt 1 om «Generelle kommentarer». Vi vil for øvrig bemerke at henvisning til kommende høring av importforskriften ble fjernet fra høringsbrevet før den ble sendt ut og publisert.

Pga. fristene var det ikke anledning til å holde et høringsmøte før forskriftene skulle oversendes for fastsettelse. Mattilsynet har ikke hatt kontroll over høringsfristene. Det ble kun holdt et høringsmøte om landdyrsporbarhetsforskriften.

Når det gjelder kravet fra Animalia m.fl. om et lovspeil, vil et ev. lovspeil først kunne vurderes utarbeidet under arbeid med veiledningsmateriale, og da først etter fastsettelsen av forskriftene. Teknikken som ble brukt ved høring 2 av ny dyrehelseforskrift og landdyrforflytningsforskrift var å vise hvor de nasjonale bestemmelsene stammer fra i fotnoter knyttet til de enkelte bestemmelsene, istedenfor å utarbeide et separat lovspeil. Denne teknikken ble brukt for å gjøre arbeidet med å lese forskriftsutkastene lettere for høringsinstansene.

Mattilsynet er enig i at det er viktig å ha regler som bidrar til å bevare den gunstige salmonellasituasjonen i Norge.